

Nr 18.

Ankom till riksdagens kansli den 27 mars 1930 kl. 1 e. m.

*Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckta motioner
angående viss ändring i lagen om val till riksdagens
andra kammare.*

Konstitutionsutskottet har till behandling i ett sammanhang förehaft de likalydande motionerna nr 15 i första kammaren, av herr *Anderson, Erik*, och nr 17 i andra kammaren, av herr *Schött*, i vilka motioner hemställts, »att riksdagen måtte besluta sådan ändring i lagen om val till riksdagens andra kammare, att bestämmelsen om valseglarnas utseende och därmed om utseende av ersättare till vald riksdagsman måtte få samma lydelse som motsvarande bestämmelser i kungl. förordningen om landsting, samt att konstitutionsutskottet måtte formulera och för riksdagen föreslå härför nödiga ändringar i vallagen».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionerna.

I avseende å första kammaren infördes år 1921, på förslag av Kungl. Maj:t i proposition nr 353 vid detta års riksdag och i anslutning till de s. k. proportionsvalsakkunnigas betänkande den 18 april 1921, särskilda bestämmelser om personliga ersättare för avgången riksdagsman. Enligt dessa bestämmelser, som återfinnas i § 15 i lagen om val till riksdagen, skall valsegel vid val till första kammaren vara avdelad i en vänster- och en höger-kolumn. I vänsterkolumnen må upptagas högst två namn utöver det antal riksdagsmän, valet avser; dessa namn gälla själva riksdagsmannavalet samt, i den mån namnen därvid icke tagas i anspråk, val av efterträdare åt avgången riksdagsman. Å sedelns högra sida må uppföras högst två namn för vart och ett av de för själva riksdagsmannavalet upptagna namnen; dessa namn gälla efterträdarevalet.

Sedermera infördes år 1922, i anledning av väckt motion, i huvudsak samma bestämmelser i avseende å kommunal-, municipal- och stadsfullmäktigval samt landstingsmannaval. Sålunda skall enligt 10 § i lagen om landsting valsegeln upptaga namnen antingen i en följd eller ock i en vänster- och en högerkolumn; i senare fallet gälla samma regler som de nyss återgivna beträffande val till första kammaren.

Frågan om att införa en motsvarande anordning vid valen till andra kammaren finner utskottet böra upptagas till ingående prövning. Emellertid torde, med anledning av riksdagens skrivelse nr 106 år 1929, en kungl. proposition angående revision i vissa delar av bestämmelserna om val till andra kammaren vara att förvänta vid en kommande riksdag. Vid sådant förhållande, och då något behov av omedelbar ändring i av motionärerna angiven riktning i varje fall ej synes föreligga, torde med en närmare prövning av ifrågavarande spörsmål lämpligen kunna för närvarande anstå.

Utskottet får alltså hemställa,

att förevarande motioner icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 27 mars 1930.

På konstitutionsutskottets vägnar:

AUG. SÄVSTRÖM.

Närvarande: Herrar Sävström, Strömberg, David Bergström, Stendahl, Vennerström, Sandegård, Sundberg, Larsén*, Stenberg, Isak Svensson, Gustafson i Kasenberg, Hallén, Forssell*, Andersson i Igelboda, Laurén, Olsson i Mora, Fast, Petersson i Broaryd* och Björck i Kristianstad*.*

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Stendahl* och *Sundberg*.
